

“HET BEDRIJFSLEVEN MOET OFFENSIEVER UIT DE HOEK KOMEN”

Ondernemers en werkgevers staan voor dwingende en ingrijpende transformaties in hun economisch en sociaal-maatschappelijk ecosysteem. Werk, planeet en milieu, mobiliteit, Europa ... Ze veranderen voortdurend en razendsnel. Hoe duurzaam kijken toonaangevende werkgeversorganisaties naar de nabije en verre toekomst? In de vorige editie van REFLECT gingen VBO, Beci, UWE en Voka in op de thema's werk & pensioen, Europa en het middenveld. In dit vervolg zoomen ze in op energie & klimaat en mobiliteit.

BERNARD GILLIOT
ERE-VOORZITTER
VBO

WOUTER DE GEEST
VOORZITTER
VOKA

OLIVIER WILLOCX
GEDELEGEERD
BESTUURDER
BECI

BART DE SMET
VOORZITTER
VBO

HANS MAERTENS
GEDELEGEERD
BESTUURDER
VOKA

JACQUES CRAHAY
VOORZITTER
UWE

PIETER TIMMERMANS
GEDELEGEERD
BESTUURDER
VBO

MARC DECORTE
VOORZITTER
BECI

OLIVIER DE WASSEIGE
GEDELEGEERD
BESTUURDER
UWE

ENERGIE & KLIMAAT → DEEL VAN DE OPLOSSING

Wil en kan het bedrijfsleven ecologie, sociaal en economie verzoenen?

Bernard Gilliot (BG): “De werkgevers legden een energievisie en -plan op tafel en moeten druk blijven zetten op de politici om hen te bewegen tot een geïntegreerd en coherent energiebeleid op elk beleidsniveau, inclusief het Europese. Op het vlak van klimaat werden haalbare Belgische doelstellingen en engagementen vastgelegd. Men kan niet nog meer eisen van het bedrijfsleven – dat al grote investeringen doet – zonder onze competitiviteit in gevaar te brengen. Door de klimaatuitdagingen zullen we economie en milieu moeten verzoenen zonder daarbij het sociale aspect uit het oog te verliezen.”

Olivier de Wasseige (ODW): “De werkgeversorganisaties zijn een belangrijke partner in het verhaal. Ondernemingen innoveren en investeren volop om hun koolstofvoetafdruk en die van anderen te verkleinen. Het beleid moet bedrijven helpen de kansen van de transitie ten voordele van de economische ontwikkeling en het klimaat te grijpen. Toch worden de inspanningen die de industrie doet al te vaak weggewuifd als greenwashing. Grote en kleine bedrijven moeten veel meer met hun innovaties naar buiten komen. De industrie zet alles op alles om de Europese doelstellingen 2030 te

halen, maar de maatschappij moet beseffen dat niet elke industrie over dezelfde mogelijkheden beschikt. Het is de globale inspanning die telt.”

Pieter Timmermans (PT): “Het bedrijfsleven liet zich in een defensieve positie manoeuvreren. We moeten dat tij keren en offensiever uit de hoek komen. Laat het duidelijk zijn dat bedrijven niet het probleem vormen, maar een deel van de oplossing. Dat we voortrekkers zijn in de transitie, geen volgers. Energie en klimaat zijn geen zwart-witdiscussies. Het gaat veel verder dan ‘voor of tegen’, het is een zoektocht naar oplossingen die we niet laten counteren door politici die niet liever willen dan de volledige factuur afwentelen op de bedrijven. We ontwikkelen innovatieve oplossingen, maar dragen die inderdaad veel te weinig uit.”

“DOOR DE KLIMAAT-UITDAGINGEN ZULLEN WE ECONOMIE EN MILIEU MOETEN VERZOENEN ZONDER DAARBIJ HET SOCIALE ASPECT UIT HET OOG TE VERLIEZEN”

BERNARD GILLIOT (VBO)

“HET STENEN TIJDPERK IS NIET GESTOPT DOORDAT ER GEEN STENEN MEER WAREN”

WOUTER DE GEEST (WVG)

Wouter De Geest (WVG): “Het lijkt alsof de maatschappij geen geloof meer hecht aan het kennen en kunnen van de ondernemingen. Het stenen tijdperk is niet gestopt doordat er geen stenen meer waren¹. De mens is erop vooruitgegaan door zaken stap voor stap anders te gaan doen en dankzij die cumul van veranderingen meer vooruitgang te boeken. Dat vooruitgangsoptimisme is verdwenen ook al blijven de bedrijven innoveren met als doel altijd beter te doen. Aan lapoplossingen heeft niemand een boodschap. De maatschappij, met de politici voorop, moet bedrijven de tijd gunnen om doordachte vooruitgang te boeken. De oplossingen zijn vaak heel complex. En dus bijzonder moeilijk over te brengen naar de brede bevolking. Het is veel gemakkelijker om de mensen te overtuigen dat ‘minder doen’ de beste oplossing is. Maar de realiteit is anders. Bijna tien miljard mensen op de wereld in 2050 betekent niet minder, maar meer energieconsumptie en -behoefte.”

“ER ZIJN NOG VEEL BEDRIJVEN DIE TE WEINIG DOEN OM ECHT IMPACT TE HEBBEN”

MARC DECORTE (MD)

¹ ‘The stone age did not end because humans ran out of stones. It ended because it was time for a re-think about how we live.’ – quote van de Amerikaanse architect William McDonough in ‘Eco-designs on Future cities’, BBC News, 14 juni 2005

Is de energietransitie niet hét voorbeeld van een complexe uitdaging die sterk wordt opgepakt?

Marc Decorte (MD): “Veel bedrijven werken inderdaad hard aan de energietransitie. Maar we moeten in eigen boezem durven kijken, evengoed zijn er nog veel bedrijven die te weinig doen om echt impact te hebben. We zijn er nog niet.”

Olivier Willocx (OW): “De internationale (en vooral Europese) klimaatambities zijn niet min. België moet zijn steentje bijdragen aan die inspanning en de beweging steunen. Want een economie die minder energie en hulpbronnen nodig heeft, werkt efficiënter en staat sterker. Maar het vastleggen van nog strengere doelstellingen dan de Europese is absoluut uitgesloten aangezien we daar de kostprijs noch de impact van kennen. Het klimaatdebat betekent ook verantwoordelijkheidszin tonen. De CO₂-uitstoot stopt niet aan onze grenzen. Het volstaat dus niet om enkele CO₂-intensieve bedrijven te sluiten of te delocaliseren naar het buitenland.”

Jacques Crahay (JCR): “Over tien jaar moet een aanzienlijk deel van onze energie gedecarboniseerd zijn. Dat is veruit de grootste transformatie die de westerse economie de laatste 150 jaar heeft gekend. De hele samenleving en alle landen samen zullen inspanningen moeten leveren om een versnelling hoger te schakelen. Bedrijven zijn daarbij invloedrijke actoren. Eerst en vooral omdat ze door hun energieverbruik rechtstreeks betrokken zijn. Anderzijds omdat ze het gedrag van de burger sterk beïnvloeden door de producten en diensten die ze aanbieden, door de relaties met hun klanten, door de opleidingen die ze hun werknemers bieden enzovoort. Dat in het belang van al hun stakeholders.”

“OM DE UITDAGING VAN DECARBONISERING AAN TE GAAN, ZULLEN WE MOETEN SLEUTELN AAN DE FUNDAMENTEN VAN ONZE ECONOMIE. DAT IS EEN TITANENWERK WAARBIJ DE HELE MAATSCHAPPIJ BREED ZAL MOETEN SAMENWERKEN.”

JACQUES CRAHAY (JCR)

MOBILITEIT → VISIE EN ACTIE

**“ALS DE
POLITIEK
HET NIET
AANDURFT,
DAN ZAL HET
BEDRIJFSLEVEN
DE VISIE OP
TAFEL LEGGEN**

**PIETER TIMMERMANS
(VBO)**

Hypothekeert een verstikkende mobiliteit de aantrekkingskracht van ons land als logistieke draaischijf van Europa, als locatie voor buitenlandse investeerders?

PT: “Zonder visie geen strategie. Zonder strategie geen actieplan. Dat gebrek aan visie was er al in 2000 en is er vandaag nog altijd. Iedereen denkt dat hij het mobiliteitsvraagstuk in zijn hoekje kan oplossen. Dit land durft niet doordenken in termen van radicale, ‘grensoverschrijdende’ structurele aanpassingen van het mobiliteits-ecosysteem. Als de politiek het niet aandurft, dan zal het bedrijfsleven de kar trekken en de visie op tafel leggen. Blijven aanmodderen is geen optie. We kunnen niet aanvaarden dat de bedrijven steeds minder bereikbaar worden voor de medewerkers. Of dat ze hun goederen nauwelijks nog op de eindbestemming krijgen.”

**“GROTE EN
KLEINE
BEDRIJVEN
MOETEN VEEL
MEER MET HUN
INNOVATIES
NAAR BUITEN
KOMEN”**

**OLIVIER
DE WASSEIGE
(UWE)**

ODW: “Er is ook positief nieuws. Het aantal autokilometers stagneert. Fleetmanagers worden mobiliteitsmanagers, ze hebben dankzij proactieve en slimme ingrepen een positieve impact op de Belgische mobiliteit. Dankzij de druk die de bedrijven zetten – en zullen moeten blijven zetten – komt ook het beleid in beweging. Uit een studie voor het zuiden van het land blijkt bovendien dat onze ‘congestie’ geen doorslaggevend tegenargument is voor buitenlandse investeerders. Waarmee ik allerminst wil zeggen dat we er niets moeten aan doen.”

WDG: “De Belg blijft te bekrompen in zijn visie. Hij ervaart grote infrastructuurwerken, kaliber Oosterweel-verbinding, te weinig of niet als een investering die het hele land en de totale economie ten goede komen. En dat heeft impact op de realisatie van een daadwerkelijk intermodaal mobiliteitsnetwerk, waarin bijvoorbeeld korte spoortrajecten aansluiting garanderen op binnenscheepvaart.”

OW: “Niemand in dit land lijkt de dynamiek van de mobiliteitsstromen te begrijpen of te willen begrijpen. De regionalisering heeft het ‘not in my backyard’-syndroom alleen maar versterkt. Als we morgen de Antwerpse Ring niet vlot krijgen, zal ook Binche daar op termijn onder lijden. Ik vraag me wel af of ons land de geschikte experts heeft om het mobiliteitsvraagstuk integraal als een ecosysteem te benaderen.”

**“DE REGIONALISERING
HEEFT HET ‘NOT IN MY
BACKYARD’- SYNDROOM
ALLEEN MAAR
VERSTERKT”**

**OLIVIER WILLOCX
(BECI)**

Hans Maertens (HM): “Kan het bedrijfsleven net als voor klimaat en energie deel van de oplossing zijn voor de mobiliteit? Bijvoorbeeld: kunnen de werkgeversorganisaties een plan ontwikkelen om de capaciteit van de onderbenutte binnenscheepvaart op vijf jaar tijd te

**“DE BEDRIJFS-
WERELD IS
TE VAAK TE
BESCHIEDEN
EN STRAALT
TE WEINIG
POSITIVISME
UIT”**

**HANS MAERTENS
(VOKA)**

verdubbelen? Ja. Kunnen wij de logistieke bevoorrading van de stad in een haalbaar masterplan gieten? Ja. Wij moeten samen met onze bedrijven concrete oplossingen op tafel leggen. We kunnen niet wachten tot de Oosterweelverbinding er ligt.”

JCR: “Miljoenen werknemers gaan dagelijks naar hun werk. Telewerken mag dan wel aan een opmars bezig zijn, er moeten nog grote inspanningen geleverd worden om die verplaatsingen veel energiezuiniger te maken. Dat moet onvermijdelijk gebeuren via veranderingen die de mensen als een beperking zullen aanvoelen: carpooling, openbaar vervoer, zachte vervoersmiddelen. Aangezien de ondernemingen de bestemming zijn, kunnen ze hun werknemers met de hulp van de overheid innoverende en aantrekkelijke oplossingen bieden om zo snel resultaten te boeken.” □

“GRAAG MEER COLLECTIEVE AMBITIE”

De nieuwe VBO-voorzitter Bart De Smet zet twee standpunten in de verf:

1. “Een bedrijf dat relevant wil blijven, kijkt ver vooruit en maakt op basis van die toekomstvisie concrete actieplannen op minstens drie tot vijf jaar. Ons land heeft nood aan krachtdadige, toekomstgerichte en geïntegreerde beleidskeuzes inzake energie, mobiliteit, arbeidsmarktorganisatie, migratie .... Ik leg de nadruk op ‘geïntegreerd’, want alle werven zijn onmiskenbaar met elkaar gelinkt. De ingewikkelde

politieke staatsstructuur maakt het niet gemakkelijk, maar wat meer collectieve ambitie zou welkom zijn.”

2. “Vandaag wordt de bedrijfswereld als het ware met alle zonden van Israël beladen. Het lijkt wel alsof de maatschappij geen geloof meer hecht aan de kracht van de ondernemingen. De grote maatschappelijke en milieu-uitdagingen krijgen wel degelijk onze aandacht. Het zijn net die uitdagingen die de ondernemingen en hun federaties stimuleren om grondig na te denken over hun rol in de samenleving. Werknemers zoeken een zinvolle job die hun waarden vertegenwoordigt. De consument vraagt duurzame producten en diensten uit een transparante waardeketen. En aandeelhouders willen het voortbestaan van hun activiteiten garanderen. Die complexe context verplicht bedrijven om hun strategie, hun governance en hun investeringen te herbekijken om waarde te blijven creëren voor de samenleving. Als compagnon de route van alle bedrijven zal het VBO tonen dat ondernemingen ‘solution providers’ zijn voor de huidige en toekomstige maatschappelijke uitdagingen. Dat ze motor zijn van ‘sustainable progress’, duurzame vooruitgang.”

Het eerste luik van de rondetafel gemist? Daar zoomden VBO, Beci, UWE en Voka in op de thema’s werk&pensioen, Europa en het middenveld. Lees het in de REFLECT-editie van september: www.vbo.be/publicaties/Reflect